

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Dispoziției Guvernului cu privire la Consiliul pentru diplomația economică

1. Denumirea autorului și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Dispoziției Guvernului cu privire la Consiliul pentru diplomația economică a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării la inițiativa Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, cu suportul experților proiectului „Întreprinderi și comune puternice”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) Moldova cu suportul financiar al Ministerului Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare al Germaniei și al Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Diplomația economică reprezintă un domeniu esențial al politicii externe de eficiență căreia depinde realizarea și promovarea intereselor economice naționale în afara țării. Drept consecință a multiplelor provocări sistemice și de natură conjuncturală, Republica Moldova nu a reușit să își dezvolte pe deplin o platformă durabilă de confirmare și promovare a intereselor economice ale țării la nivel internațional, diplomația economică rămânând un domeniu cu un potențial încă nevalorificat suficient.

Din cauza lipsei îndelungate a unei viziuni comune la nivel de stat și a voinței politice, suprapuse cu abordarea reactivă a problemelor sistemice, situația s-a agravat în ultimii ani. Pe lângă șirul de provocări mondiale precum criza pandemică, criza energetică, presiunile inflaționiste și conflictul militar din Ucraina, Republica Moldova se confruntă cu probleme majore dintre care insuficiența forței de muncă, instabilitate politică, constrângeri bugetare, insuficiența fondurilor de finanțare etc. Printre cauzele care conturează profilul actual nedefinit al diplomației economice naționale menționat este următoarele. În primele decenii ale independenței, Republica Moldova nu a pus accent pe asigurarea promovării consistente a intereselor economice pe arena internațională, totuși în ultimii 5 ani au avut loc progrese considerabile. Astfel, suportul legislativ al acțiunilor de implementare a politicii economice externe au fost asigurate de câteva acte normative de bază o bună parte fiind aprobate acum mai bine de zece ani (sau modificate nesemnificativ):

- Legea nr.761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic, care stabilește activitățile de bază ale diplomației moldovenești cu modificările și completările ulterioare;
- La nivel subsecvent Legii nominalizate, de invocat sunt următoarele acte normative: Hotărârea Guvernului nr.413 din 09.06.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind birourile (secțiile) comercial-economice în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova peste hotare; Regulamentul privind activitatea misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.744/2007; Hotărârea Guvernului nr.143 din 25.08.2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării; Hotărârea Guvernului nr.630 din 22.08.2011 „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia”.

Actele normative enumerate stabilesc cadrul juridic privind organizarea și funcționarea instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova ca parte a serviciului public. Astfel, conform art.3 al Legii cu privire la serviciul diplomatic, implementarea diplomației economice îi revine serviciului diplomatic, format din totalitatea instituțiilor diplomatice și consulare care asigură realizarea politicii externe a Republicii Moldova, participarea la promovarea intereselor economice ale acesteia prin dezvoltarea armonioasă a relațiilor bilaterale și multilaterale economice cu alte state și organizațiile internaționale, promovarea unei imagini favorabile a Republicii Moldova peste hotare, etc.

În urma studiului realizat în 2022 “*Modelul de Dezvoltare a Diplomației Economice pentru Moldova*” prin interviuarea funcționarilor delegați, a fost evidențiată o nevoie de a fortifica diplomația economică a Republicii Moldova, în contextul mediului economic și geopolitic internațional dificil.

Astfel, la începutul anului curent Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a venit cu inițiativa la Planul de acțiuni a Guvernului (PAG) de a constitui Consiliul pentru diplomație economică cu sarcini concrete, care ar contribui la realizarea obiectivelor diplomației economice.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul actului normativ prevede instituirea unui organ colegial - Consiliu pentru diplomație economică, responsabil pentru elaborarea indicatorilor de performanță pentru persoanele detașate în misiuni diplomatice, înaintarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării a propunerilor de delegare a diplomaților specializați în domeniul economic, stabilirea țărilor prioritare pentru realizarea diplomației economice și a activităților care urmează a fi realizată de persoanele detașate, precum și exercită alte atribuții reflectate în regulamentul de activitate.

În particular Consiliul va dispune de următoarele sarcini: asigurarea colaborării intersectoriale în domeniul diplomației economice și asigurarea monitorizării implementării obiectivelor diplomației economice.

Consecutiv funcțiile de baza ale Consiliului vor fi următoarele:

- determinarea direcțiilor prioritare ale politicii economice externe a Republicii Moldova;
- determinarea statelor partenere cu potențial pentru realizarea obiectivelor diplomației economice;
- examinarea și identificarea sectoarelor economice prioritare de atragere a investițiilor în Republica Moldova;
- înaintarea Guvernului a propunerilor cu privire la direcțiile prioritare ale politicii economice externe a Republicii Moldova în materie economică în statele și regiunile partenere;
- coordonarea activităților autorităților administrației publice centrale în domeniul diplomației economice;
- examinarea posibilității participării Republicii Moldova la evenimente de anvergură din străinătate în domeniul economic și comercial;
- înaintarea propunerilor economico-financiare Guvernului cu privire la capacitatea misiunilor diplomatice și consulare în domeniul diplomației economice.
- elaborarea indicatorilor de performanță pentru diplomații specializați în domeniul economic;
- selectarea prin concurs a candidaturilor pentru a activa în cadrul misiunilor diplomatice sau al oficiilor consulare ale Republicii Moldova.

Consiliul va fi format din:

- 1) doi co-președinți din partea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, pe principii de egalitate și bună-înțelegere, președinția Consiliului;
- 2) doi co-vicepreședinți, din partea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, respectiv;
- 3) doi co-secretari, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, respectiv;
- 4) membrii Consiliului (reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministrul Culturii, Agenției de Investiții, Camerei de Comerț și Industrie, Oficiului Național al Viei și Vinului și altor instituții relevante).

În scopul exercitării atribuțiilor sale Consiliul va dispune de următoarele drepturi:

- să solicite și să primească din partea autorităților publice centrale și locale, a instituțiilor din domeniului politicilor de ramură informațiile necesare pentru desfășurarea activității sale;

- să propună, după caz, constituirea de consilii și grupuri de lucru interministeriale, cu rol consultativ, în scopul examinării problemelor și coordonării acțiunilor prioritare de interes național, regional și intersectorial din domeniul diplomației economice;
- să monitorizeze activitatea consiliilor și grupurilor de lucru interministeriale create.
- să antreneze, la necesitate, în activitatea sa instituții, organizații, institute de cercetări științifice, precum și experți.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ și activitatea implicit a Consiliului pentru diplomația economică nu necesită cheltuieli financiare suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Guvernul urmează să ajusteze actele sale normative, care vin să pună în aplicare prevederile normative propuse.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Potrivit Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul actului normativ va fi supus avizării și consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale cu părțile interesate și publicul larg.

8. Constatările expertizei anticorupție

Potrivit art.28 alin.(2) lit.d) din Legea integrității nr.82/2017, actul normativ în cauză este exceptat de la efectuarea expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se astfel, de efectuarea expertizei de compatibilitate.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Secretar de stat

Vadim GUMENE